

קיתור הקדמת המחבר: ועיניכם תראהנה בנים בני בנים כשתלי דתים סבכ' נטענכם,
רכאים ונבענים, ובתים מלאים כל טוב, גם עשר גם כבוד לא יטפו מזרעכם.

גלוין

מִשְׁמֶרֶת שׂוֹן המבוֹא

פרשת צו

אות ז

דרוש מותך הספר המסוגל 'זרע שמשון' שהבר הagan המקביל
האלקי חסידא קדישא רבנו שמשון חיים בר'
נחמן מיבאל נחמני ולה'ה
מה"ס 'זרע שמשון' ותוליות שמשון'
שהי לפני כ-300 שנה בתקופת האור החיים' ומקום קברו לא נודע
והבטיה שהלומד בחידושים וספריו זוכה לישועות בני חי ומוינו
נלב"ע ו' אלול תקל"ט

דרוש מנוקד וمبואר בתוספת ציונים והארות
יו"ל על ידי מוסדות זרע שמשון
שע"י האיגוד העולמי להפצת תורה זרע שמשון

הouceאת והפעטה קוינטראס
'זרע שמשון המבוואר'
 נתרס
 לעילוי נשטייר

אבי היוקר
**אברהם בן אסתר
 להן ז"ל
 נלב"ע י"ב תש"פ תש"ב**

הוקדש ע"י בנו
 זלמן המחבר יעד לו
 להצלחה ולברכה
 כלל משאלות לנו ובכל ערכיו

לשוחחות של ברכה בכל עת
זוקד זרע שמשון
 ארץ ישראל 02-80-500-02
 ארה"ב 347-496-5657

ו"ל ע"י האיגוד העולמי
 להפצת תורה
"זרע שמשון"

לקבחת תמלין א"ל לולחו ליעיל:
zera277@gmail.com

ארה"ב

הרב כהנים בינוי אסקעעס
ZERA SHIMSHON
 C/O B PASKESZ 1645 48 ST
 BROOKLYN NY 11204
 347-496-5657
 mbpaskesz@gmail.com

אה"ק

הרב ישראלי זילברברג
 05271-66450

ניתן לשולחן תרומות והצחות
 לזכות ולענין כלחות תלמידים
 והפצת הלגנון ותוכננות.

ניתן להפקור בנק טרכטבל (17) סניף
 טרכטבל 71713028
 מס' חשבן 707 שטרן
 כמו כן ניתן ברכישת אשראי

זבות הגדרק ודבורי תורה קידושין וכן מכל
 צהה וצקה, וושטף על האזרחים ועל הפסיעות
 בגין וsono ולב סלה
 כהרטוטה
 בפרקתה ספרי.

הודעה ובקשה:

השותלנו להעניק דברי בנו לבקרים סייאו עד הין ששיתני ידיינו, אלכם דברי רביינו עסוק והשונו את עסוק ודבריו ויענו, ובוא לא ללבונע בחובבב שא פורש פרוחול בDOBRI, ובכונתנו כל להונדר ולופר שהשנו את עסוק ודבריו ויענו, ובאותו קרטוניהם, בדרא לא עלי עטנו פורש וווע' יהוה להלונעבם כי אם עליינו, ובלשוננו טעהו להו לוי מלהרים אערו בין ווועצא פירשיטים ודרבים יהוד אאייס ברכבת דרי. וביע, אנא סעטן שיכזא לדרכו בעידי שעכל לאתקם ולשלטן בכהוויות הכאו, וזה יהוד עסן מבוכי ורביט. כמו כן נשמה ללב היעוות ואידאות לשיפורים כלב סוג שהוא לתעלת הולופך. וכו' באס התפצעו טעות ושיאו מצל סוג שהוא, אנא תידייעו אוננו עליך ותבואו על הברכה.

פָּרָשָׁת צֹו

ו

(כ), ב', אמר אברם לפנֵי הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, שמא ישראל חוטאים לפניך, אתה עושה להם ברור עולה ולא מנחה, לא חטאת לא אשם, ע"ב. קשחת, דהא אמרין בפרק ד' דתענית המבול וכדור הפלגה. אמר ליה, לאו.

פאקרים ז"ל
כל קטעך
בתורה אין
ץrik לא
עלול לא
סבנה וכי

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמִּבְזָאָר

ו

- לימוד התורה מגון על הלומדה שלא יחטא ולא יצטרך לכפרת קרבנו
- העסק בפרשת הקרבנות נחשב כהקרבת קרבנות עם התשובה

וְקַשְׁתָּה - יש להקשות על דברי הגمرا, דהא אמרין בגمرا בפרק ד' דתענית (כ), ב', אמר אברם לפנֵי הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, שמא ישראל יהיו חוטאים לפניך, וכעונש על כך אתה עושה להם באנשי דור המבול - שכילת אותם מן העולם מחמת עונוניותם², ובאנשי דור הפלגה, שפיורת אותם בכל העולם מחמת עונוניותם³. אמר ליה הקב"ה לאברהם,

האם לימוד כל התורה מכפר קרבן או דוקא העסוק בפרשת הקרבנות

מבואר בגمرا מנהות פרק יג' (ק", א), אמר ר' בא, כל העסוק בתורה, אין צrisk להקריב לא עולה, ולא מנחת, לא חטאת, לא אשם, לפי שלימוד התורה מכפר על עוננותיו כמו הקרבנות², ע"ב. ומשמע בדברי ר' בא, שכן לימוד בתורה מכפר קרבן, אף כשאינו לומד בעניין הקרבנות.

צִוְנִים וּמִקְרוֹרוֹת

לאו. אמר לפניו, רבונו של עולם, הודיעני بما אירשנה. אמר ליה, קחח לי עגלה משלהש ועו משלהש וגו' (שם טו, ט). אמר לפניו, רבונו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם. אמר לו, כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקוראין בהן לפני, מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני, ואני מוחל להם על כל עונוניותם. כעין זה מבואר בתנחותם (בפרשתינו סימן יד). ד. מבואר בפרשנה (בראשית פרקים ו-ז). במהר"ץ חיות (שם) ביאר, שנשבעה הקב"ה בימי נח שלא יביא עוד מבול של מים, וכן הכוונה שיעשה להם מבול אש כדומה. וראה שפט הכתמים (מגילת לא, ב), שהרי על אומה אחת אפשר شبיא מבול מים. ת. מבואר שם (שם יא, א-ט).

א. לשון הגمرا, אמר ריש לקיש, מייד כתיב (ויקרא ז, לו) זאת התורה עולה למנחה ולהחטא ולashes, כל העסוק בתורה, כאילו הקרב עולה מנחה חטא ואשם. אמר ר' בא, האילו עלולה למנחה, עולה ומנחה מיבעי ליה. אלא אמר ר' בא, כל העסוק בתורה, אין צrisk לא עולה ולא חטא) ולא מנחה ולא אשם. ב. ע"פ רשי (דר' האין צrisk). וכך נראה שביאר ובינו כאן את דברי ר' בא. אמן במסקנת הדברים, נראה שרבעינו מבואר באופין אחר, וובואר שם. ג. לשון הגمرا לפניו, אמר רבי יעקב בר אחא אמר רב אשי, אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים ואڑן, שנאמר (בראשית טו, א), זיאמר ה' אלוקים במה אדע כי אישנה; אמר אברהם, רבונו של עולם, שמא ישראלי חוטאין לפני, אתה עושה להם כדורי המבול וכדור הפלגה. אמר ליה,

קַיִם מֵה תְּהִא עַלְيָהֶם. אָמַר לֵיה, כִּכְרֵךְ תִּקְנֹתִי לְהֵם סִדְרֵךְ הַקְרֻבָּנוֹת, בָּזְמָן שְׁקוֹרִין בָּהֶם, מַעֲלָה אָנָי עַלְיָהֶם וּכְוֹן. וְאַם עוֹסְקִים בְּתוֹרָה, מַה צָּרָךְ לְסִדְרֵךְ הַקְרֻבָּנוֹת.

אמַר לֵפָנָיו, רְבָנוֹ שֶׁל עַולְם 'בְּמַה אָרְעָא' וּכְוֹן' (בראשית טו, ח). אָמַר לֵיה (שם פסוק ט), קָחָה לֵי עֲגָלָה מִשְׁלֵשָׁת'. אָמַר לֵפָנָיו, רְבָנוֹ שֶׁל עַולְם, תִּינְחֵ בָּזְמָן שְׁבִית הַמְּקֹדֵשׁ קִים, בָּזְמָן שָׁאיִין בֵּית הַמְּקֹדֵשׁ

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמְּבוֹאֵר

קְרֻבָּנוֹת, מֵה תְּהִא עַלְיָהֶם - הַיאָר יַתְכִּפְרוּ אֶזְעָל עַוּנוֹתֵיכֶם, כִּדְיַי שִׂתְקִימָו וְלֹא יַיְאָבְדוּ. אָמַר לֵיה הַקְבִּ"ה לְאַבְרָהָם, בְּכֶר תִּקְנֹתִי לְהֵם סִדְרֵךְ הַקְרֻבָּנוֹת - כְּחַבְתִּי עֲבוּרָם בְּתוֹרָה פְּרִשְׁיוֹת הַקְרֻבָּנוֹת, וְתִקְנֹתִי שָׁבָזְמָן שִׁירָאָל קְוֹרֵין בָּהֶם, מַעֲלָה - מַחְשִׁיב אָנָי עַלְיָהֶם וּכְוֹן כָּאַילּוּ הַקְרִיבּוֹם בְּפּוֹעַל, אָף כְּשִׁבְתִּי הַמְּקֹדֵשׁ אִינוֹ קִים, וְעַל יְדֵי זֶה אַנְי מַוחַל לְהֵם עַל כָּל עַוּנוֹתֵיכֶם, וַיּוּכְלוּ לְהַתְקִים בְּעוֹלָם.

וְקַשָּׁה, אָם - כִּיּוֹן שְׁבִשְׁטוֹת כֵּן הָוָא שְׁעוֹסְקִים יִשְׂרָאֵל בְּתוֹרָה, הָרִי הַתּוֹרָה מְכֹפֶרֶת עַלְיָהֶם אָף שָׁאַיִם עוֹסְקִים בענין הַקְרֻבָּנוֹת, וְכָדְבָּרִי רַבָּא בְּמַסְכַּת מְנֻחָות, וְאַם כֵּן, מַה צָּרָךְ לְקַרְוָא דּוֹקָא בְּסִדְרֵךְ הַקְרֻבָּנוֹת, כִּדְיַי לְהַתְכִּפְרֵר?

צִוְנִים וּמִקְוּרוֹת

שְׁהַעֲסָק בְּתוֹרָה אִינוֹ צָרֵיךְ לְאַחֲטָא וְלֹא אַשְׁם, מִפְנִי שְׁהַתּוֹרָה אֲגֹנוֹי וּמְצַלִּי שְׁלָא יָבָא לִידֵי הַטָּא. אַבְלָ רְבִי יְצַחַק מִירִי בְּמַי שְׁחַטָּא וְנַחֲתִיב כָּבֵר, שְׁבֹוזָ אָם עוֹסָק בְּתוֹרָה חֲטָאת אוֹ אַשְׁם דִּיאָקָא, נַחֲשָׁב לוֹ כָּאַילּוּ הַקְרִיב אָתוֹ קְרָבֵן, ע"כ. וּלְדָבָרֵיו נֹואָה, שְׁגָם הַגְּמָרָא בְּתִיעָנִית מִירִי בְּמַי שְׁחַטָּא וְנַחֲתִיב כָּבֵר, שְׁהַעֲלָה שְׁהַגְּמָרָא בְּתִיעָנִית חֹולְקָת עַל דְּבָרֵי רַבָּא בְּמְנֻחָות, וּסְבוּרָת, שְׁرָק הַעֲסָק בְּתוֹרָת הַקְרֻבָּנוֹת מְכֹפֶר. וַיְיִיַּשׁ שְׁכָבָה, שְׁגָם וּבִי יְצַחַק שָׁמָר (מְנֻחָות שם), רַבִּינוֹתְיוֹן, שְׁנַרְחָה שְׁהַלְךְ בְּדַרְכֵו שְׁלַמְהַרְשָׁא". נִכְפָּה תְּוֹאֵר הַשְּׁלָמָן (וַיְקִרְרֵר ז, ג) כתָּב, שְׁקִירָת סִדְרֵךְ קְרֻבָּנוֹת מוּעֵלָה לְמִיחְלָתָה וְכָמְשָׁמוֹתָה, אַבְלָ כִּדְיַי שִׁיחָשֵׁב להֵם כְּקַרְיבָּת קְרָבֵן מִשְׁלֵעָנִין הַשְּׁכָר, צָרֵיךְ הַעֲטָקוֹת בְּהֵם דְּהִינָּנוּ עַיִן וּפְלָפָל בְּדִינָהָם. וַיְיִיַּשׁ

ג. ע"פ ר"ש"ז (בראשית שם). ג. לשון הפסוק, צ' יְאִמֵּר ה' אַלְקִים בְּמַה אָרְעָא פִּי אִירְשָׁנָה'. ח. לשון הפסוק, צ' יְאִמֵּר אַלְיָוָן קָחָה לֵי עֲגָלָה מִשְׁלֵשָׁת וְעַזְלֵשָׁת וְאַילְמַשְׁלֵשׁ וְתָרְגּוֹזָל'. ט. רָאָה שׁוֹתָה הַקְרִיב לְבָב (או"ח סימן א ד"ה אָךְ אֶת זֶה), שְׁהַעֲלָה שְׁהַגְּמָרָא בְּתִיעָנִית חֹולְקָת עַל דְּבָרֵי רַבָּא בְּמְנֻחָות, וּסְבוּרָת, שְׁרָק הַעֲסָק בְּתוֹרָת הַקְרֻבָּנוֹת מְכֹפֶר. וַיְיִיַּשׁ שְׁכָבָה, שְׁגָם וּבִי יְצַחַק שָׁמָר (מְנֻחָות שם), מַאי דְכִתְבֵּר (וַיְקִרְרֵר ז, י"ח) יְזַאת תּוֹרָת הַחֲתָאת" יְזַאת תּוֹרָת הַשְּׁמִינִית (שם ז, א), כָּל הַעֲסָק בְּתוֹרָת הַטָּא, כָּאַילּוּ הַקְרִיב הַטָּא, וְכָל הַעֲסָק בְּתוֹרָת אַשְׁם, כָּאַילּוּ הַקְרִיב אַשְׁם, חֹלֵק עַל וּבָא בָּוהָ. וּבְמַדְרָשָׁא (ח"א) שֶׁ ד"ה מַאי דְכִתְבֵּר זָאת) פִּירְשׁ, שְׁרָבָא הַתְּכוּנִין לְוָרָר,

שְׁמַתֵּי', דְּשָׁמָעַ מִינֶּה, עַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה עַוְלָם עַזְמָדָה, וּמָהוּ אֲלָמָלָא מַעֲמָדוֹת' ו'כו'.
וַיַּיְשַׁ לְוָמָר, דָּאִיתָא בְּמִרְשָׁ וְלִקְוֹט
(שמעוני, יחזקאל רמו' שנה) עַל פְּסָוק

וְאַף מַאי דְּאִמְרֵין בְּמַנְגָּה (לא, ב'), אַלְמָלָא מַעֲמָדוֹת, לֹא נַתְקִימָו שָׁמִים וְאַרְצִין,
קָשָׁה, דְּהָלָא אִמְרֵין (ירמיהו ל', כה) אֵם לֹא בְּרִיתִי יוֹם וְלִילָה חֲקוֹת שָׁמִים וְאַרְצִין לֹא

פְּאַקְרָם זָל
אַלְמָלָא
מַעֲמָדוֹת לֹא
נַתְקִימָו
שָׁמִים וְאַרְצִין

זֶרַע שְׁמִשּׁוֹן הַמְּבֹזָאָר

מתקיים הברית שכורתינו עם היום והלילה להיות בעתם, ככלומר, כל מעשה בראשית לא היו מתקיים. דְּשָׁמָעַ מִינֶּה - משמע פסוק זה, שעל - בזכות קיומם הַתּוֹרָה העולם עוזם, כמו שדרשו בגمرا (פסחים סח, ב'). ואם כן קשה, מהו הפירוש במה שאמרו בגمرا בתעניית הנ'ל, 'אֲלָמָלָא מַעֲמָדוֹת' - עסק הקרבנות ובי', לא נתקימו שמים וארץ, שرك בזכות הקרבנות מתקיים שמים וארץ.

התורה גילה שקרבנות מכהרים
ונמצאו שהעולם מותקים על שניהם

וַיַּיְשַׁ לְוָמָר, בְּהַקְדִּם מַה דָּאִיתָא בְּמִרְשָׁ וְלִקְוֹט שְׁמֻ�ִינִי (יחזקאל רמו' שנה), עַל פְּסָוק

האם העולם מתקיים בזכות הקרבנות או בזכות התורה
וְאַף מַאי דְּאִמְרֵין בְּגַמְרָא בְּמַנְגָּה (לא, ב'), אַלְמָלָא מַעֲמָדוֹת - אם לא בזכות עסקי הקרבנות שישראל עושים, שהם מכפרים עליהם, לא נַתְקִימָו שָׁמִים וְאַרְצִין - שכיוון שישראל היו ח"ז כלים בעוננותיהם, אף שמים וארץ העומדים בזכות ישראל, לא היו מתקיים. קשָׁה - יש להקשות על כך, דְּהָלָא אִמְרֵין - כתוב בפסוק (ירמיהו לג, כה) 'כִּי אָמַר ה' אֵם לֹא בְּרִיתִי יוֹם וְלִילָה חֲקוֹת שָׁמִים וְאַרְצִין לֹא שְׁמַתֵּי' - אם לא בשבייל הברית שכורתינו עם ישראל, על העסק בלימוד התורה ביום ובלילה', לא היה

צִוְנִים וּמִקְרוֹרָה

וכתיב י'ואמר ה' אלהים במה אדע כי אירשנה', אמר אברاهם לפני הקדוש ברוך הוא, רבוינו של עולם, שהוא חס ושלום ישראל החותמים לפני, ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה וכו' זולפי זה מתפרק ש' אם לא ברית' על ברית בין הבתרים, שם הבטיח הקב"ה לאברהם, שהקרבנות יכפרו על ישראל, וחוקות שמים וארץ מתפרק להבא, ככלומר 'אם לא ברית' של בין החוקות של הקרבנות, לא היזתי שם את החוקות של יום ולילה, ושל שמים ואוצר. ע"פ חז"ט י"ט (נדורים פ"ג מ"א, אבות פ"ה מ"ב). אולם במסכת תענית לא הובא פסוק זה. ובכן בפסקרי הריני' ב מגילה שם, נראה שלא גרס פסוק זה. ואולי גם רבוינו לא גרס פסוק זה, אף בסוגיא שב מגילה. י"ד. לשון הגمرا, והאמיר רבוי אלעזר, אילמלה תורה, לא נתקימו שמים וארץ שנאמר, 'אם לא ברית' יום ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת'י. ובמשנה באבות (פ"א מ"ב) שנינו, על שלושה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבودה ועל גמלות הצדים. ראה לשון רבוינו להלן.

עוד מה שחילק בזה. ראה בדרך פקדיך לבעל היבני ישכרי' (הקדמה ה' אות ח') שחדיש שלכפרת הזדונות שאין בזה חיוב קרבן על פי התורה, הבטיחה הקדוש ברוך הוא לאברاهם שההיסוק בסוד כל הקרבנות יועיל לתשובה ולכפרה בדרך הסגולה]. י. לעיל הקשה רכינו סתירה בגمرا לעניין כפירה על חטאיהם, אם כל לימוד תורה מכפר, או רק העסק בדריני הקרבנות. ועתה מקשה רכינו סתירה בגمرا לעניין מהו הדבר המעמיד ומקיים את העולם, אם המउומות [סוד הקربת הקרבנות], או לימוד התורה. יא. גם בגمرا בתעניית שצוטטה לעיל, הובאה מירמא זו. יב. ע"פ רשי' (הגעית שם ד"ה אמר רב אסי). יג. כמו שנאמר (יהושע א, ח) לא ימוש ספר התורה הזה מפיק, והגита בו יום ולילה. יז. יוציאן, שבגמרה מגילה שם דרשו פסוק זה עצמו 'אם לא ברית' יום ולילה' וגורי לעניין הקרבנות, ש"ל הגمرا שם, אמר רבביامي, אילמלה מעמדות לא נתקימו שמים וארץ, שנאמר 'אם לא ברית' יום ולילה חוקות שמים וארץ, אבל העבודה ברית' יום ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת'י,

הוא דכrichtיב (ההלים כה, ח) 'טוב וישראל ה' וכו', עכ"ל. ויהשחנא ניחא שפיר למימר 'אל מללא מעמדות' וכו', שהעוולם עומד על התורה ועל העבودת, מפני שזו תלוי בותה, שהתורה אומרת, מי שחתטא יביא קרבן. ובמדרש זה נמי יש לדקדוק, מאיזה טעם נתנו כל אחד מהם דוקא תשיבות אלו.

(חויקאל יח, ז) 'הנפש החטאת היא תמותה' שאלו לחכמתה, חוטא מה ענשו. אמרה להם, 'חטאים תרדף רעה' (משל י, כא). שאלו לנבואה, חוטא מה ענשו. אמרה להם, 'הנפש החוטאת הוא תמותה'. שאלו לתורה וכו', אמרה להם, יביא אשם ויתפער לו. שאלו להקרוש ברוך הוא וכו', אמר להם, יעשה תשובה ויתפער, הדא

(מאקומים ז' ל' של ללקפה והועה מלה, עליון ואברהם, ללם ובר, לבאהר ובר, שאלו לעתקה וכו')

זֶרַע שִׁמְשׁוֹן הַמִּבּוֹאָר

ויהשחנא ניחא שפיר למימר, אל מללא מעמדות - עבודת הקרבנות וכו', לא נהקיימו שמים וארץ, ואין בזה סתירה למה שדרשו בפסחים, מהפסוק 'אם לא בריתי יומם וليلה' וגוי, שאלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ, לפי שהעוולם עמד - מתקיים גם על התורה, וגם על העבودת של הקרבנות, מפני שזו תלוי בותה, שהתורה עצמה, היא זו שאומרת, מי שחתטא יביא קרבן. ולולא התורה, לא היה מתחדש שהקרבנות מכפרים, ולא היה היה כפורה לחטאיהם, ולא היה העולם יכול להתקיים".

ההכמה טובעת עונש

על טמיטום הלב ושכחת התורה מחמת החטא ובמדרש ילקוט שמעוני זה, נמי יש לדקדוק, מאיזה טעם נתנו [-השיבו] כל אחד מהם - הכמה, הנבואה והتورה, והקב"ה דוקא תשיבות אלו הכתובים במדרשי.

ציוונים ומקורות

גرس, יביא קרבן ויתפער. יה. ובכך נתझיב שאין סתירה בין מאמר הגمرا שמים וארץ מתקיים בוותם המעמדות, לבין מה שנדרש מהפסוק 'אם לא בריתי', שהעולם מתקיים על התורה. לפי שהتورה מגלת שהקרבנות מכפרים. העולם הסתירה בוגרא אם כל תורה מכפרת, או רק העסוק בקרבנות, לא נתझיבה עדין, ותטורץ להלן.

(חויקאל יח, ז) 'הנפש החטאת היא תמותה' שאלו לחכמתה, חוטא מה ענשו - איזה עונש ראוי שיקבל על חטאו. אמרה לחם החכמה, 'חטאים תרדף רעה' (משל י, כא) - ראוי שהרעה והצרות ירדפו אותו, כעונש על חטאו, ולא יהיה לו תיקון אחר. ושוב שאלו לנבואה, חוטא מה ענשו. אמרה להם, 'הנפש החוטאת היא תמותה' - ראוי החוטא להענש בmittah שחטא לו חטאו, ואין לה תקנה אחרת. שאלו לתורה וכו' חוטא מהו ענשו, אמרה להם, יביא קרבן אשם" ויתפער לו חטאו. שאלו להקרוש ברוך הוא וכו' חוטא מהו ענשו, אמר להם, יעשה תשובה ויתפער לו, והוא יהיה נחשב כאליו לא חטא, ומילא לא יענש, תדא הוא דכrichtיב (ההלים כה, ח) 'טוב וישראל ה' וכו' - על כן יורה חטאים בפרק', הקב"ה הוא טוב וישראל, וחפץ להצדיק בריותינו, ועל כן הוא מורה לחטאיהם את דרך התשובה, ללא שיענים, עכ"ל.

טו. לשון הפסוק, 'הן כל הנפשות לי הנה קנפesh האב וכונפesh הבן לוי הנה הנפש החטאת היא תמותה', צא. בפניהם משה (על היירושלמי מכות פ"ב ה"ו) כתוב, שדברים אלה נאמרו על דרך הדמיון, ככלומר, מצד הכמה, ומצד הנבואה, לא היה להחוטא שום תיקון, והקב"ה הוא שעושה לפניו משותה הדין, ומקבלו בתשובה. ז. בז' משנה (תשובה פ"א ה"א)

וְהִנֵּה אָמְרוּ זֶל (ז'ומה לט, א), **'וּנְטַמְתָּם בָּם'** (ויקרא יא, מנ), **הָעֲבָרָה מַטְמַטָּה לְבּוֹ שֶׁל אָדָם.** ובן אמרו (אבות פ"ג מ"ח), **הַשׂוֹכֵחַ דִּבֶּר אֶחָד מַפְשִׁנְתּוֹ,** מעלה עליו הכתוב באלו מתריב

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמִּבּוֹאָר

מחשייב עליו הכתוב, באלו מתריב **בָּנֶפֶשׁוֹ** - התחביב בעונש מיתה, **שְׁנָאָמֵר** (דברים ד, ט^ט) **'רַק תְּשַׁמֵּר לְךָ וְשִׁמְרֵן נֶפֶשׁ קָمָד פָּן תְּשַׁבַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עַצִּים'** [ובו], שמשמע מהפסקוק, שאם שכח דבר אחד מהתורה שניתנה בסיני [**פָּן תְּשַׁבַּח אֶת הַדְּבָרִים**], הוא מסכן בכך את נפשו [**וּשְׁמַר נֶפֶשׁ קָמָד**]. ועל כן **כְּשַׁשׁוֹאָלִים לְחַכְמָה, חֹטָא מִתְּחִילָה**, **חֹטָא מִתְּמִינָה**. ועל כן **חַיָּה אָוֹמֶרֶת 'חַטָּאים תְּרַדֵּף רְעוּה'** [ובו], כלומר, הוא - אדם זה שחתטא, הרי טמיטם בכך את לבו שהרי העבירה מטמטמת לבו של אדם, ונגרם **שְׁתָאָבֵד מִפְנֵי הַחַכְמָה וַיִּשְׁחַחַ אֹתוֹתָה**, ועל כן **נִתְחַבֵּב בָּנֶפֶשׁוֹ**, מחמת העווון של שכחה התורה, והוא נידונו כתלמיד חכם שפורש מן התורה^ט, ועל זה נאמר (קהלת א, ט) **'מִזְעָנָת לֹא יוּכֶל לְתַקֵּן'** - מי

ומתוון מה שיתבראר שכל אחד מהם השיב לפיה בחריתתו, תתוירץ ההיסטוריה האם העוסק בכל לימוד תורהינו צריך להקריב קרבנותו, או שדווקא בעסק בפרשיות קרבנותו מתכפרים החטאיהם.

ובתחילה נbaar תשובה החכמה **חַטָּאים תְּרַדֵּף רְעוּה**, הגה אמרו רבוותינו זל בגמרה (ז'ומה לט, א) **עַל הַפְּסָוק 'וּנְטַמְתָּם בָּם'** (ויקרא יא, מג), **שְׁהַוְאֵיל וְכַתּוֹב 'וּנְטַמְתָּם'** חסר אל^{טט}, דורשים אותו כאלו כתוב **'וּנְטַמְתָּם'**, מלשון טמטום, ומכאן לדנו, **שְׁהָעֲבָרָה מַטְמַטָּה** - אוטמת וסוחמת את לבו של אדם, שלא יכול עוד לקבל שום חכמה. ובן אמרו (אבות פ"ג מ"ח) **כָל הַשׂוֹכֵחַ דִּבֶּר אֶחָד מַפְשִׁנְתּוֹ** - מלימודו, מעלה -

צִוְנִים וּמִקְוּרוֹת

האינו מתריב בנפשו עד שישב וייסרים מלבו. כד. לשון הפסוק, רק השר לך ושמר נפשך מאיד פן תשבח את הדברים אשר ראו עציך וכן סרו מלביבך כל ימי חייך והוזעטם ללביך וללבני בקייך. כה. רבינו יונה פירש, שיטתה ויאstor המותר ויתיר האסור, נמצאת תקלה בהא על ידו. ונראה פושע מפני שsgattת תלמוד עלוה זדרון. ובמנן אבותות לשב"ז דחיה פירוש רבינו יונה, ופיריש, שהוא מפני השכחת עצמה, שהיתה עמו תורה ממשורת המהות, ושכחת בפשיעתו, וכదאי הוא שיתחביב בנפשו. והדר"ב הביא את שני הפירושים. כו. מדברי רבינו מתרבר, שתלמיד חכם שעובר איזו עבריה, ועל ידי כן נתמם לבו והוא שוכת תלמודו, עובר באיסור לשכחת דברי תורה, ודינו כתלמיד חכם שפורש מן התורה, שעליו משנתו - שכחה בעל כrhoו מפני שחמורה עליון, תלמודו לומר (שם) יופן יסورو מלביב כל ימי חייך.

יט. לשון הגمرا, תנא דברי רבי ישמעאל, עבירה מטמטמת לבו של אדם, שנאמר זלא תמאו בהם ולשונם בסמ', אל תקרי **'וּנְטַמְתָּם'**, אלא **'וּנְטַמְתָּם בָּם'**. לב. תשאצטו אות נפשׁתיכם בכל השערן השערן ולא תטהר בם ומפטתם בסמ'. כא. שאם הוא מלשון טומאה, היה צריך לכתוב **'וּנְטַמְתָּם'**, עם אל^{טט}. כג. שהחיה מתחלפת בטית' באותיות ע"פ מהרש"א (ח"א ד"ה אל). כג. לשון המשנה, רב כי דוטאי ברבי ינאי מושם רב כי אמר, כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחביב בנפשו, שנאמר (דברים ד, ט) רק השמר לך ושמור נפשך מאיד פן תשכח את הדברים אשר ראו עציך. יכול אפילו תקפה עליון מפני שכחת בעל כrhoו מפני שחמורה עליון, תלמודו לומר (שם) יופן יסورو מלביב כל ימי חייך.

הקדש מביאה לידי תחתית המותים. וכי שיאנו ירא חטא, איןו בא לכל חסירות, ומכל שבן לידי רוח הקדש, ומכל שבן לידי תחתית המותים, ובמו שאמרו ז"ל (חחות קא, ב) על פסוק (ישעיה כ, ד) 'מתים כל ייחוי וכו'. וכן אומרת

(קהלת א, ט) 'מעות לא יוכל לתקן' בדראמרין בחגינה (ט, א).

אחר זה, שallow לנבואה וכו', בסוף מפקת סוטה (פ"ט מט"ז) אמרין, יראת חטא מביאה לידי חסירות, וחסירות מביאה לידי רום המקדש, ורום

זרע שמשון המבוואר

הנובאה תובעת עונש על שהתבטל רוח הקודש המביא לתחתית המותים

אחר זה, שallow לנבואה וכו' חוטא מה ענסו, והיא השיבה להם 'הנפש החוטאת היא תמותה'. ויש לבאר כוונתה, בהקדם מה רבמשנה בסוף מפקת סוטה (פ"ט מט"ז)^ט, אמרין, יראת חטא מביאה לידי חסירות, וחסירות מביאה לידי רום המקדש, ורום המקדש מביאה לידי תחתית המותים - שרוח הקודש תידבק במותים, ועל ידי כן יקומו לתחיה. וכי שיאנו ירא חטא, אלא הוא חוטא, איןו בא לכל חסירות, ומכל שבן שאינו בא לידי רום המקדש, ומכל שבן שאינו בא לידי תחתית המותים, ובמו שאמרו רבותינו ז"ל (חחות קא, ב) על הפסוק (ישעיה כו, יט) 'מתים כל ייחוי וכו', שעמى הארץ אינם�能 לתחיה

שהיה ישר מתחילה ונתקעות, כגן מי יכול לתקן עצמו, בדראמרין במשנה בחגינה (ט, א)^{טט}, ולכן, אמרה החכמה שאין תקנה לחוטא, אלא עונשו הוא שתרדף אותו הרעה, והיינו שימוש. והיינו, משום שהחכמה טעונה, שאין להענישו על החטא שחטא בלבד, רק גם על מה שבסיבת החטא נסתמה ממנו החכמה, ונשכח מהנו התורה, ונחשב כמו שהוא פרש ממנה, שעל כך הזירה התורה 'ושמר נפשך מאך' דמשמע שמסכן עצמו. ועוד טעונה החכמה, שאין לו תיקון, לפי שהוא בכלל מה שנאמר 'מעות לא יכול לתקן', ועל כן היא תובעת שתרדף אותו הרעה, עד שימוש, מחמת שכחת התורה שנגרמה בחטאו.

ציוונים ומקורות

זכור לטוב אמרן, ע"ב. וראה בתוס' י"ט (שם), שכזה הייתה ליתה בכבלי ולא בירושלמי בנוסח המשנה, ולא בגמרא דהכא, אבל בלשון אחרת שנויות בכריותא דסוף פרק קמא דעבודה זורה דף כ' (ע"ב) בכבלי. ל. ע"פ Tos' י"ט (סוטה שם). לא. לשון הגמרא, אמר רבי אלעזר, עמי הארץ אינן חיין, שנאמר 'מתים כל ייחוי וגוי', תניא נמי הци, 'מתים כל ייחוי', יכול כלל תלמוד לומר יפאים כל יקומו, במropa עצמו מדברי תורה הכתוב מדבר. אמר ליה רבי יוחנן, לא ניחא למרייהו דאמרת להו הци, ההוא במropa עצמו לעבודת כוכבים הוא דכתיב. אמר ליה, מקרא אחר אני דורש דכתיב (ישעיה כו, יט) כי טל אודות טליק ואARTH רפאים תפיל', כל המשמש באור

'מעות לא יוכל לתקן' וחסרון לא יוכל להנפנות. כת. לשון המשנה, עבר הרוג ולא חג, איןו חייב באחריותו, על זה נאמר 'מעות לא יכול לתקן וחסרון לא יכול להמנות' וכו'. רבי שמואן בן יויחי אומר, אין קוירין מעות אלא למי שהיא מתוקן בתקילה ונתקעות, ואיזה, זה תלמיד חכם הפורש מן התורה. כת. לשון המשנה, רבי פנחס בן אייר אומר, זרויות מביאה לידי נקיות, ונקיות מביאה לידי טהרה, וטהרה מביאה לידי פרישות, ופרישות מביאה לידי קדושה, וקדושה מביאה לידי ענוה, וענוה מביאה לידי יראת חטא, ויראת חטא מביאה לידי חסירות, וחסירות מביאה לידי רום המקדש, ורום המקדש מביאה לידי אליהו

שָׁאַלְוּ לְתُורָה וּבָבוֹן, דָּאָמְרֵינוּ בְּמִדְרָשׁ
(א'כ'ר פְּתִיחָתָא ב'), יָאַתְיַ עֲזֹבּוּ
וְאַתְתִּירְתִּי לֹא שְׁמָרוּ (וּרְמִיהוּ ט, יא),
הַלְּאוּ שָׁאֹתִי עֲזֹבּוּ יָאַתְתִּירְתִּי
שְׁמָרוּ, שְׁמָתוֹךְ בְּקָה הַפְּמָאָר שְׁבָה מַחְיוֹרָן

הַנְּבוֹאָה, דָּהַנְּנוּ רֹוחַ הַקָּדוֹשׁ, הוּא לֹא
הַשְׁתַּדֵּל לְהִיוֹת וּרְאָ חָטָא וְלַזְפּוֹת לְרוֹוחַ
הַקָּדוֹשׁ דָּהַנְּנוּ הַנְּבוֹאָה, שָׂאוּ תְּהִיה וּבָהּ גַּם
בָּנָן לְתִחְיַת הַמְּתִים, מְשׁוּם הַכִּי תִּמוֹת
/הַגְּפֵשׁ הַחֲטַאת/^{וּבָבוֹן}.

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמְּבוֹאָר

וְתוּשָׁבַת הַתּוֹרָה, תַּחֲבֹאָר בְּהַקְרִם מֵהַ
דָּאָמְרֵינוּ בְּמִדְרָשׁ (א'כ'ר פְּתִיחָתָא ב')^{לְלַ} עַל
הַפְּסֻוק (וּרְמִיהוּ ט, יא)^{לְיַ} יָאַתְיַ עֲזֹבּוּ וְאַתְתִּירְתִּי
תְּזַרְתִּי לֹא שְׁמָרוּ, הַלְּאוּ שָׁאֹתִי עֲזֹבּוּ וְאַתְתִּירְתִּי
עֲזֹבּוּ - הִיוּ עֹבְרִים עַל כָּל הַעֲבִירֹת, וְאַפְּ
עוֹבְדִים עֲבוֹרָה זֶרֶת, וְעוֹזְבִים אֶת הַאֱמוֹנָה
בָּבִי, יָאַתְתִּירְתִּי שְׁמָרוּ - אַבְלָן הִי
עוֹסְקִים בְּלִימּוֹד הַתּוֹרָה, שְׁמָתוֹךְ בְּקָה - שְׁהִי
עוֹסְקִים בְּלִימּוֹד הַתּוֹרָה, הַפְּמָאָר שְׁבָה
הַאוֹר הַגְּנוֹז הַטְּמוֹן בְּתּוֹרָה^{לְיַ}, שְׁמָאִיר
לְעוֹסְקִים בָּה אֶת הַדָּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, הִיָּה מַחְיוֹרָן

בְּתִחְיַת הַמְּתִים^{לְיַ}. לְבָנָן אָוֹפְּרָת הַנְּבוֹאָה, דָּהַנְּנוּ
רוֹחַ הַקָּדוֹשׁ^{לְיַ}, הוּא - הַחֲוטָא הַזֶּה, לֹא הַשְׁתַּדֵּל
לְהִיוֹת וּרְאָ חָטָא, וְלַזְפּוֹת עַל יְדֵי כָּן לְחִסְדִּות
וּלְרוֹחַ הַקָּדוֹשׁ, דָּהַנְּנוּ הַנְּבוֹאָה, שָׂאוּ תְּהִיה וּבָהּ גַּם
בָּנָם לְתִחְיַת הַמְּתִים, הַבָּאָה עַל יְדֵי רוֹחַ
הַקָּדוֹשׁ, מְשׁוּם הַכִּי תִּמוֹת /הַגְּפֵשׁ הַחֲטַאת/^{וּבָבוֹן}
בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא תִזְכַּח לְתִחְיַת הַמְּתִים וּבָבוֹן.

תְּשׁוּבַת הַתּוֹרָה, שְׁהָבָת קָרְבָּן תְּבִיא לְהַכְּרִת הַקָּבָ"ה
וְלֹחֶזֶר בְּתִשְׁבוֹבָה

וּשְׁבוֹב שָׁאַלְוּ לְתֹורָה וּבָבוֹן חֲוטָא מֵהַ
עֲנָשָׂו, וְהִיא הַשִּׁיבָה, יִבְאָ קָרְבָּן וַיַּכְפֵּר לוֹ.

צְיוּנִים וּמִקְרוֹרוֹת

עֲזַיִן רִישְׁבָּא (פְּסָחִים שם ד"ה עַם הָאָרָץ).
לְדֹבֶר שְׁמַע מִדְבָּרְ רַבִּינוּ, שְׁנָכוֹאָה וְרוֹחַ הַקָּדוֹשׁ הַמְּדָרֶךְ
אָחָד. וּוֹלְלַתּוֹסְיַ"ט (אֲהַלּוֹת פִּיזְיָמָ"א), כִּי גַם וְרוֹחַ
הַקָּדוֹשׁ מְכַלְּלָן מִדרְגוֹת הַנְּבוֹאָה הַוֹּא. וְאַף עַל פִּי
שְׁהַמְּדָבְּרִים בְּרוֹחַה הַקָּדוֹשׁ אַנְיָם נְבָאִים, עַכְלִיל. וּעֲזַיִן רַדְקָ
(הַקְּרָדָה לְתַחְלָה), וּרְאַנְשִׁי (שְׁמוֹת ו, ג), בְּבַיאָר
הַחַלְיוֹקִים שְׁבִין נְבוֹאָה לְרוֹחַ הַקָּדוֹשׁ.
לְהַ, לְשׁוֹן המִדְרָשׁ, רֵב הַוָּנוּ וְרֵבִי יְרֵמִיה בָּשָׁם רֵבִי חַיָּא כָּרֶבֶא
אָמָרִי, כִּתְבֵּי יָאַתְיַ עֲזֹבּוּ וְאַתְתִּירְתִּי לֹא שְׁמָרוּ, הַלוּאִי
אָוֹתִי עֲזֹבּוּ וְתוֹרָתי שְׁמָרוּ, מְתוּךְ שְׁהִי מִתְעַסְּקָן בָּה,
הַמְּאוֹר שְׁבָה הַיָּה מַחְיוֹרָן לְמַוטְבָּה, עַכְלִיל. הַטְּעַט שְׁהַמִּדְרָשׁ
דוֹרְשׁ כָּן, הַזָּא לְפִי שְׁחוֹקָשָׁה לוֹ, שְׁמָאָהוּ שְׁנָאָמָר 'אָוֹתִי
עֲזֹבּוּ הַרִּי הַכָּל בְּכָלָל, גַּם הַעוֹזָן שֶׁל בִּיטּוֹל תּוֹרָה, וְקַשָּׁה,
לְמַהְהָזָר וְאָמָר 'וְאַתְתִּירְתִּי לֹא שְׁמָרוּ'. וְעַל כֵּן דָרְשָׁ,
שְׁהַקְבִּיהָ אָוֹמֵר, שָׁאָף אָם הִי עֹבְרִים עַל כָּל הַעֲבִירֹת
שְׁבָתוֹתָה, אָם רָק לֹא הִי עֹוְבְּדִים אֶת הַעֲסָק בְּתַלְמָדָר תּוֹרָה,
לֹא הִי הַקְבִּיהָ מְעַנְּשִׁים אָוֹתָם. עַפְפָ מִתְנוֹתָה כְּהוֹנָה.
לוֹ, לְשׁוֹן הַפְּסֻוק, יָאָמְרָתְךָ אַלְלָהָם עַל אָשָׁר עֲזֹבּוּ אַבּוֹתֶיכָם
אָוֹתִינָם הִי וְיַלְכֵד אֲחָרֵיכָם אַחֲרִים וַיַּעֲבֹדוּם יְשַׁתְּחַווּ
לָהֶם וְאָוֹתִי עֲזֹבּוּ יָאַתְתִּירְתִּי לֹא שְׁמָרוּ. לֹא, רָאָה
סּוֹתָה (כָּא, א), אֲתָז וּדְרֵשְׁ רֵבִי מִנְחָם בָּר יוֹסֵי 'כִּי נָר'

תוֹרָה, אָוֹת תּוֹרָה מַחְיוֹיָה. וְכָל שָׁאָן מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאוֹר תּוֹרָה,
אֵין אָוֹר תּוֹרָה מַחְיוֹיָה, כִּיּוֹן דְּחַזְיָה דְּקַמְצָעָר אָמָר לְיהִי,
רְבִי, מַצְאָתְלִי לְחִנּוּ מִן הַתּוֹרָה, יָוָתָם הַדְּבָרִים בָּהּ
אַלְוִיכִים חַיִים כָּלָכְלָם הַיּוֹם (דָבָרִים ד, ד), וְכִי אָפָּר
לְדִבְוקִי בְּשִׁכְנָה, וְהַכְּתִיב (דָבָרִים ד, כד) 'כִּי הִיא' אָלְחִיךְ אָשָׁ
אָוֹכלָה. אֶלָּא כָּל הַמִּשְׁיאָה בָּתוֹן תַּלְמִידֵי חַכְמָה, וְהַעֲוָשָׂה
פְּרָקְמִתְיָא לְתַלְמִידֵי חַכְמִים, וְהַמְּהַנָּה תַּלְמִידֵי חַכְמִים
מַנְכָּסִי, מַעֲלָה עַלְיוֹן הַכְּתָבוֹן כָּאַלְיוֹן מְדֻבָּק בְּשִׁכְנָה.
לְבָ, לשׁוֹן הַפְּסֻוק, 'מִתְהִים בְּלִי יְחִי' וְ'פָאִים בְּלִי יְקָמוּ לְכָן
פָּקְדָּת וּפְשָׁמְדָּת וְתַאֲפֵּד בְּלִי זָכָר לְמֹרוֹ'. לֹא, נָרָא
מִדְבָּרְ רַבִּינוּ, שָׁמָה שְׁעַמִּי הָאָרֶץ אַנְיָם חַיִים, הַיָּינוּ מִשְׁוּם
שְׁמָחָתָה שָׁהָם עַמִּי הָאָרָץ, לֹא הִי יוֹאי חַטָּא, וְעַל יְיִי כָּן
לֹא בָּאָ לְיִדְיָה חִסִּידָה, וְלֹידִי רֹחַה הַקָּדוֹשׁ, הַמְבָיאִים לְיִדְיָה
חַיִתְיָה הַמְּתִים. וְהִיָּינוּ שְׁרֵבִינוּ סּוֹכָר, שָׁמָה שָׁאָמָר שְׁעַמִּי
הָאָרֶץ אַנְיָם חַיִים, אֵין זֶה בְּסֶתֶם הָאָרֶץ אֲבָוֹת פְּבָ"כְ מַ"ה) וְלֹא
אָבָל הוּא יְרָא חַטָּא נְשָׁעֵלְיוֹ שְׁנִינוּ (אֲבָוֹת פְּבָ"כְ מַ"ה) וְלֹא
עַם הָאָרֶץ חִסִּיד, וּבְיִאָרוּ רְבִינוּ יְהִי וּהְרָבָנוּרָא, שְׁמַלְלָה
מִקְומָקָיְלָה לְהִיּוֹת יְרָא חַטָּא, לֹפִי שְׁהָוָא בְּקִי בְּטִיבָה
וּמִתְהַןְתַּן. אֶלָּא בָּעַם הָאָרֶץ שָׁאָנוּ בְּיִרְאַת חַטָּא וּלְלוֹל
עַל עֲבִירֹת חִמּוֹרֹת, וּכְגָן עַם הָאָרֶץ שְׁעַלְיוֹ אֲמָרוּ
(פְּסָחִים מַט, ב) שְׁמוֹתָר לְקוּרוּוֹ כְּגָן בְּיּוֹם הַכְּפָרִים וּבָבוֹן)

וַיַּחֲשֹׁב בְּלֹבֶן שֵׁשׁ מִצְיאוֹת הַזָּהָר. וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּיְּקָדוֹשׁ הוּא וְחַפְץ לְהַצְדִּיק, וּמִבְקָשׁ בְּכִכּוֹל לְטַל אֶת שְׁלוֹן, דְּתִינוֹ לְקַבֵּץ פֶּלְלָקִי הַקָּדְשָׁה שְׁנַתְפּוּרוֹג, אָמָר, יַעֲשֶׂה אָוּמָרָת, הַחֹטְאָה שְׁעֻזָּב הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְעַדְיוֹן לֹא נִתְקַרְבֵּ, יְבִיא קָרְבָּן לְמוֹטָב. שָׁהָרִי לְפִי מְאֹםֶר הַתּוֹרָה אָרִיךְ שִׁיבְיָא קָרְבָּן, שְׁטָעַם הַקָּרְבָּן הוּא לְהַזְוֹת עַל מִצְיאוֹת הַזָּהָר. וְזֹהוּ שְׁחַתּוֹרָה אָוּמָרָת, הַחֹטְאָה שְׁעֻזָּב הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְעַדְיוֹן לֹא נִתְקַרְבֵּ, יְבִיא קָרְבָּן

זָרָע שְׁמִינִי הַמְבוֹאָר

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְעַדְיוֹן לֹא נִתְקַרְבֵּ, עַל יְדֵי לִימּוֹד הַתּוֹרָה, וְלֹא חִזּוּר בְּתִשׁוּבָה לְהַקְּבִּיחָה, יְבִיא קָרְבָּן, וְעַל יְדֵי כֵּן יַחֲשֹׁב בְּלֹבֶן שֵׁשׁ מִצְיאוֹת הַזָּהָר, וְתִקְרַב שׁוּבָה אַלְיוֹן, וְיַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה. וְעַל יְדֵי כֵּן יַחֲכִיר לוּ עַל חַטָּאתָיו.

הַקְּבִּיחָה חַפֵּץ לְהַצְדִּיק, וְהוּא מַכְפֵּר גַּם בְּתִשׁוּבָה לְבָדְיוֹן שְׁקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בַּיְּקָדוֹשׁ הַזָּהָר, וְהוּא חַפֵּץ לְהַצְדִּיק - לְדוֹכָתָה אֲתָה בְּרוֹאוֹין, אֲף אֶלְיוֹ שְׁחַתָּאוֹ לִפְנֵינוֹ, כִּמְבוֹאָר בְּמִדְרָשׁ (שְׁמַרְיוֹן ט., א^{לְיָ}), וְהוּא גַּם מִבְקָשׁ בְּכִכּוֹל לְטַל אֶת שְׁלוֹן, דְּתִינוֹ לְקַבֵּץ אֶת כָּל חַלְקֵי הַקָּדְשָׁה - שָׁהָם שֶׁל הַקְּבִּיחָה, וְזֹהוּ שְׁחַתּוֹרָה אָוּמָרָת, הַחֹטְאָה שְׁעֻזָּב אֶת

לְמוֹטָב - לְדָרָךְ הַיְשָׁרָה, לְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלִשְׁמֹור אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, וְלִהְדַּבֵּק בְּהַקְּבִּיחָה, וְלֹא הִיּוּ נָעֲשִׂים. שָׁהָרִי - נִמְצָא מִבְּוֹאָר שְׁלֵפִי מְאֹםֶר הַתּוֹרָה - הַכְּתוּב בְּתּוֹרָה, אָרִיךְ הַחֹטְאָה שִׁיבְיָא קָרְבָּן, וְהִיְנוּ לְפִי שְׁהַעֲסֵק בְּתּוֹרָה יְשַׁכּוּן הַחֹזֵיר לְמוֹטָב, וְכֵמוּ כֵּן כְּשַׁהַחֲוֹטָא אַיִּנוּ עוֹסֶק בְּתּוֹרָה, וְלֹכֶן אַיִּנוּ זָכוֹר שַׁהַמְאֹור שְׁבַתּוֹרָה יִחְזִיר לְמוֹטָב, מִכֹּל מָקוֹם, מִשִּׁיבָה הַתּוֹרָה עַצְמָה לְהַחְזִיר לְמוֹטָב עַל יְדֵי שִׁיבְיָא קָרְבָּן, שְׁטָעַם הַקָּרְבָּן הוּא לְהַזְוֹרֹת עַל מִצְיאוֹת הַיּוֹם, וְעַל יְדֵי שְׁהַחֲוֹטָא יִחְזֹר לְהַכִּיר בְּמִצְיאוֹת של הַקְּבִּיחָה, יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה עַל כָּל חַטָּאתָיו. וְזֹהוּ שְׁחַתּוֹרָה אָוּמָרָת, הַחֹטְאָה שְׁעֻזָּב אֶת

צִוְנִים וּמִקְרוֹרוֹת

הַנְּבוּכִים (ג, מו, הַוַּיְדָר בְּרַמְבָּן שָׁם), כִּי טַעַם הַקְּרֻבּוֹנָה הָוָא, לְעַקּוֹר מִשְׁרָאֵל אֶת דָעוֹתֵיהֶם הַנְּפָסְדוֹת שְׁלַמְצָרִים וְהַכְשָׁדִים, שְׁהִיּוּ עוֹבְדִים לְבָקָר וְצַאן, עַיִּישׁ. וְהִרְיָ גַם לְדָבָרִי, עַנְצָן הַקְּרֻבּוֹנָה הָוָא לְהַרְוֹת עַל מִצְיאוֹת הַזָּהָר, עַל יְדֵי עֲקִירַת הַדָּרוּת שְׁלַעַבְדִי הַעֲבּוּדָה זֶה. לְפִי, לְשׁוֹן הַמִּדְרָשׁ, מָהוּ זַכְל חַפֵּץ עֲשָׂה (ישׁעַיָּה מו, י), שְׁהָוָא חַפֵּץ לְהַצְדִּיק בְּרוּתִיּוֹן, שְׁנָאֵר (ישׁעַיָּה מִב, כא) יְהִי חַפֵּץ לְמַעַן צְדָקָה יְגִידָל תּוֹרָה וְיָאָדֵר, וְאַיְנוּ חַפֵּץ לְחַיִבְרָה, שְׁנָאֵר (יְחֹזָקָל לג, יא) אִם אַחֲפּוֹן בְּמֹתָה הַרְשָׁעָה כִּי אִם בְּשׁוֹבְרַע שְׁרַע מִדְרָכָה וְחַיָּה, לְכֹךְ נָאֵר יוֹצֵל חַפֵּץ עֲשָׂה. וּכְנַבְּקִיתָא בְּתָהִי (פִּיסְקָא מ) - בְּחַוּשׁ הַשְּׁבִיעִי, אִימָתִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָן אֶת הָעוֹלָם וּמְזֹכָה וּתְמִתְמָתָה, בְּרִיחָה הָוָא דָן אֶת בְּרוּתָה וּמְזֹכָה אֹתָם, שְׁהָוָא חַפֵּץ לְזַכָּות בְּרוּתָיו וְלֹא לְחַיִבָּם וּכְרָא, אָמָר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּשַׁעַה שְׁנָאֵר נִצְחָה אָמָר מִפְסִיד, וּבְשַׁעַה שְׁנָאֵר נִצְחָה אָמָר מִשְׁתָּכָר, נִצְחָה יְלֹדוֹ הַמְבוֹל

מִצְחָה וְתּוֹרָה אָוּרָה (מִשְׁלֵי ו, כג), תָּלָה הַכְּמָבָב אֶת המִצְחָה בְּנֵר, וְאֶת הַתּוֹרָה בְּאָוֹר, אֶת המִצְחָה בְּנֵר, לְוֹמֶר לֹא אַיִּנה מַגִּינָה אֶלָּא לְפִי שְׁעָה, אֲךְ מִצְחָה אַיִּנה מַגִּינָה אֶלָּא לְפִי שְׁעָה, וְאֶת הַתּוֹרָה בְּאָוֹר, לְוֹמֶר לֹא מַה אַיִּרְגִּינָה לְעוֹלָם, אֲךְ תּוֹרָה מַגִּינָה לְעוֹלָם. לֹא, וְזֶה שְׁלֹשֶׁתְּמִתְבִּיבוֹת עַילְם (לְמִהְרָא לְמִפְרָאָג, נִתְבִּיב הַעֲבּוּדָה פ"א), כִּי כַּאֲשֶׁר מַקְרִיבִין אֶלְיוֹן קָרְבָּן, מַוְרָה כִּי הַכֵּל שְׁלֹו, וְכַאֲשֶׁר הַכֵּל הָוָא שְׁלֹו, אִם כֵּן, אַיִּן זַוְלָתוֹ וְהָוָא יִתְבּרֹק אֶחָד, ע"ב. וּבְגַבְרוֹת הַזָּהָר (פְּמ"ד ד"ה רַבִּי בְּנָא) כַּחֲבֵד זֶל, כִּי כָל עַנְצָן הַקָּרְבָּן הָוָא לְהַזְוֹרָע, כִּי בְּתַהֲבּוֹן מִצְיָאות הַשֵּׁם יִתְבּרֹק, אַיִּן אַצְל מִדרְגִּיתָוּ מִצְיָאות לְשׁוֹם נִמְצָא, כִּי הָא יִתְבּרֹק נְבָדֵל מִכָּל חָמָר בְּעוֹלָם וּכְרָא. וּזֶל הַתּוֹרָת הַעֲולָה (לְהַרְמָא צ"ב פ"ג), הָיוּ מַקְרִיבִין בְּזָמָן הַמִּקְדָּשׁ קְרֻבּוֹנָה לְהַרְוֹת עַל חִידּוֹשׁ הָעוֹלָם, עַיִּישׁ שְׁהַאֲרִיךְ. וּעַיִּין עַד בְּרַמְבָּן (וַיֹּאמֶר א, ט), שְׁבִיאָר טַעַם הַקְּרֻבּוֹנָה בְּאָוֹרָן אַחֲרָן. וְאַלְיִי יְשַׁוּם, שְׁרִבְנִינוּ מַתְכִּין גַּם לְדָעַת הַרְמָא"מ בְּמוֹרָה לְוֹמֶר

בְּתוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת וּבְכָל לְפָנָיו, אֵינו צָרִיךְ וּבוֹנֵחַ;
כִּי מַעֲצָמָו יוֹדֵה עַל מִצְיאוֹת ה' בְּלִי קָרְבָּן;
אֲםִימָנָה יְתַעַסֵּק בָּה בְּלִב שָׁלֵם.

תְּשׁוּבָה, יִתְקַוֵּן הַמְעֻוֹת, וְחוֹזֵר הַגִּיצּוֹzoת
לְקָדְשָׁה וַיַּתְפֵּר לֹא.

וְהַשְׂתָּא רְבָא שְׁפֵר קָאָמֶר, כָּל הַעֲסֵק

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמְבוֹאָר

מהחיהית התורה שיביא קרבן כדי להתכפר, מתרצת הסתירה שבגמרה אם דוקא כשבועסוק בפרשת הקרבנות מתכפרים עוננותיו. לפיכך שְׁבָא שְׁפֵר קָאָמֶר במנחות, כל העוסק בתורה, כלומר, שעוסק בה בשילומות ובכָל לְפָנָיו - בכל רצונו, אֵינו צָרִיךְ וּבוֹנֵחַ לא עולה ולא חטא ולא מנחה ולא אשם, כי מַעֲצָמָו יוֹדֵה עַל מִצְיאוֹת ה' אף בְּלִי קָרְבָּן, אֲםִימָנָה יְתַעַסֵּק בָּה בְּלִב שָׁלֵם, לפי

הקליפות, אמרה, שהתקנה לחוטא היא שיעשה תשובה, ובכח זה יתקן המעוות, ועל ידי כן יצאו חלקיים אלו מבין הקליפות, ויחיד את הגיצאות לקדשה, ויתפער לו על חטאיהם, גם אם לא יביא קרבנן.

העסק בתורה, המאור שבה מוחזרו למוטב ואין צריך קרבן וְהַשְׂתָּא - עתה שהתבהר, שם החוטא יעסוק בתורה, המאור שבה יחוירנו למוטב, ורק למי שאינו עוסק בתורה,

ציונים ומוקורות

אותו לתחיית המתים. התורה השיבה שיביא קרבן ותכפר, לפי שענין הקרבנות התחדש בתורה, וכי כך מתברר לאדם מציאות ה' ומוחזרו למוטב כמו המאור שבתורה. והקב"ה השיב שישעה תשובה, לפי שהקב"ה חפץ להצדיק, וחפץ לקבץ ניצוצות שלו שנתקפטו בין הקlipot, והוא עניין התשובה לשוב לשורש. מב. יש לעין האם כוונת 'בשלמות' הוא שעוסק בחוראה לשם, או שמא הכוונה שעוסק בה בכל נושא, אמונה ונראה מדברי רבינו, שהוא שהמאור בתורה מוחזר האדם למוטב, והוא רק כשלה לימוד הוא בשילומות. וראה באופן קרוב לה, באור החיים (ויקרא כו, יד), ש"ל, וזה לא תשמעו לי, פירוש, ילי' לשם, שהוגם שלמדו תורה, אם לא יהיה הלימוד לשם יתברך, ולא יעשו את כל המצוות האלה, פירוש, אין מצל מיד יציר הרע, ויבכוו לירכם עבריות, שאין מצל מהיצר אלא תורה בנהל קדומים (ללחיד"א, פרשת הצווה אותה יא) כתוב לשמה, ע"ב. ובදעת קדושים (להרב רפאל כ"ז מהמבוגר זצ"ל, דרוש ה, יא, ב) כתוב גם כן, שעל חמיטאים במוני מכפר רק לימוד תורה לשמה. וגם בנחל קדומים (ללחיד"א, פרשת הצווה אותה יא) כתוב בשם רבינו אפרים, כי כל העוסק בתורה לשמה אינו צריך קרבן, כי התורה מכפרת. אמן בשם משמואל (תרע"ט ליל ב' דר"ה ד"ה איתא) כתוב ז"ל, כי תורה, אף על פי שהיא כל כך נשמה, מכל מקום, היא עצמה משומרת מכוחות החיזונים, וככ"ס ברוכות (כב, א) שדרבי תורה אינם מקבלין תומאה, ועל כן

והפסדי, שאבלו כל אותן האוכלוסים וכור, וכן בדור הפלגה, וכן בסודומיים, אבל במעשה העגל נזכה משה וכור, ונשחורתி כל אותן האוכלוסים, הוי מזכה אני לכל בריותי שלא נפסיד, לפיכך בר"ה אני מזכה בריותי. מ. ראה פרי עץ חיים (למה"ר חיים ויטאל, שער העמידה פ"י"ט ד"ה תקע) עץ חיים (שער הכללים פ"א). וזל' בלקוטי תורה (פרשת כי תצא ד"ה כי תצא), הנה הגלויות והוצרך לבור נצוצי קדושה שנחערבו בחטא אדם הראשון, בתוך הקליפות, שעריך טוב ברע, לנודע. וראה עוד בזה, שער הגלגולים (הקרמה טו) קב' הישר (פרק ז) אור החיים (בפרשתינו ז, ז). ובש"ה (שער האותיות אות הקי"ף - קדושת הזוגות שננד) כתוב, מי שחטא צריך לעשות תשובה לקדרש עצמו, להביא השהה קצotta לשרשם בבניה, שם היין משומר, וזה סוד תשובה, החזרת הענפים לשרשם. מא. ראה שכונת רביינו היא, שלפי שהקב"ה רוב חפזו להצדיק את ברואינו, וגם רוב חפזו להחזיר את הניצוצות שלוי' לקדושה, על כן אמר ותיקן, שהחשובה בלבד אף בלי קרבן יוציא לו ותחכפר לו ויתוקן הכל. היוצא מדברי רבינו, שכן כל אחד מהנשאים 'חוותא מה ענשו', השיב כפי בחינותו. הוכחה השיבה שהרעה פרדרנו, לפי שעיל ידי חטא נפגמה חכמו והגע לשבחת התורה. הנבואה השיבה שחייבת הטענו גרם שלא יגיע לרוח הקדוש שהיא נבואה, והיא היתה מביאה

אָמֵר לו, לא עֲשָׂה, אֶלָּא כְּמַאֲמֵר
הַתּוֹרָה שַׁבְּיָא קָרְבָּנוּ, וּבוֹדָאי
שְׁיעִשָּׂה תְּשׁוּבָה, שְׁבָלָא תְּשׁוּבָה, יְבָחַ
רְשָׁעִים תְּזַעַבָּה' (משל כי, ט ו' ו' ו' ז').
נִמְצָא שְׁחוּב הַקָּרְבָּן גּוֹרָם לו לְהַתּוֹדוֹת
וְלְעַשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וּגּוֹרָם נִמְיָה חַתְּקָרוֹבָות
לְמַקוּם, לְאַסְפָּף פּוֹרָם וּלְקַרְבָּן רְחוֹקִים.

וְאַבְרָהָם אמר לפני הקדוש ברוך
הוא, שָׁמָא יְחִיטָאוּ לְפִנֵּיךְ
וּבְטָלוּ הַתּוֹרָה, וְתַעֲשֵׂה לְהָם בְּדוֹר
הַמּוּבָּל וּבְדוֹר הַפְּלָגָה, בְּלֹוּמָר,
בְּתִשׁוּבָת הַחֲכָמָה וְהַגּוֹאָה, שְׁדוֹר
הַמּוּבָּל מַתוֹ, וּבְדוֹר הַפְּלָגָה רְדָפָתָם
רַעֲתָה.

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמְבוֹאָר

הַחֲטַאת הִיא טָמוֹת', וְדוֹר הַפְּלָגָה רְדָפָתָם
רַעֲתָה, וּנְתַפְּזָרוּ עַל פְנֵי כָּל הָאָרֶן, וּנְתַקְיִים
בְּהַמִּפְסּוֹק 'חַטָּאת פְּרַצְעָפָר רַעֲתָה'.

וְאָמֵר - עֲנָה לו הַקְבָּחָה לְאַכְרָהָם, לא
אָעָשָׂה לִיְשָׂרָאֵל שְׁחוּטָא, לא כְּתִשׁוּבָת
הַחֲכָמָה, וְאָף לֹא כְּתִשׁוּבָת הַגּוֹאָה, אֶלָּא
בְּמַאֲמֵר הַתּוֹרָה שְׁחוּטָא יְבִיא קָרְבָּנוּ, וּבוֹדָאי
שְׁיעִשָּׂה גַם תְּשׁוּבָה עִם הַקָּרְבָּן^{ט'}, שְׁהָרִי קָרְבָּן
שְׁהָרְשָׁעִים מִקְרָבִים לְהַקְבָּחָה, בְּלֹא לְעַשׂוֹת
תְּשׁוּבָה עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, הוּא יְבָחַ רְשָׁעִים
תְּזַעַבָּה' (משל כי, ז' ט') - וְאַיִן מַתְקִבֵּל לְרָצֹן
לִפְנֵיו (וכחים ז, ב'), וּנִמְצָא שְׁחוּב הַקָּרְבָּן,
גּוֹרָם לו לְהַתּוֹדוֹת עַל עוֹנוֹתֵינוּ, וְלְעַשׂוֹת
תְּשׁוּבָה, וּגּוֹרָם נִמְיָה עַל יְדֵי הַתִּשׁוּבָה,
חַתְּקָרוֹבָות שְׁל הַחוּטָא לְמַקוּם, לְאַסְפָּף
הַנִּיצְזָוָת הַפּוֹרָם, וּלְקַרְבָּן אֶת הַרְחֹזִים -
הַנִּיצְזָוָת שְׁהָתְרַחֲקוּ מִהַּקְדּוֹשָׁה. וּנִמְצָא
שִׁיתְקִיּוֹם בִּיְשָׂרָאֵל, גַם עַצְתַּת הַתּוֹרָה,
וּמְקוֹרוֹת

צִוְנִים וּמְקוֹרוֹת

הַזָּכִירָה מִשְׁמְשָׁת כֵּך, וְאָף הַתְּפִילָה עַומְדָת לָהֶם בָּזָו,
ע' ב'. וּרְאָה עוֹד בּוֹהַ בְּרַמְבָּן (וַיִּקְרָא א, ט).
לְשׁוֹן הַפְסּוֹק, יְבָחַ רְשָׁעִים תְּזַעַבָּה אָף פִּי בְּזָמָה
מִבְּאָפָּה. מִן, לשׁוֹן הַגּוֹאָה, וְאָמֵר רְבָא, עֲולָה
דָוּרּוֹן הַיָּא, הַיכִּי דָמִי, אֵי דָלִילָא תְּשׁוּבָה, יְבָחַ רְשָׁעִים
תְּזַעַבָּה'. וְאֵי דָאִיכָּא תְּשׁוּבָה, הַתְּנִינָא, עֲבָר עַל מִזְוָה
עַשָּׂה וּשְׁבָב, לֹא זו מִשְׁמָעַ שְׁמוֹחָלִים לו. אֶלָּא שְׁמָעַ
מִינָה, דָוּרּוֹן הַוָּא.

שְׁהָמָאוֹר שְׁבָתוֹרָה יְחִיזְרוּ לְמוֹטוֹב, וַיִּגְעַי
לְהַכִּיר אֶת מִצְיאֹת הַבּוֹרָא, וַיְחִזְרוּ
בְּתִשׁוּבָה עַל חֲטָאיּוֹן, וַיַּחֲכִרְפּוּ לו, וַיַּהַיּוּ
כְּשֻׁעָסָק בָּה בְּשִׁלְמָוֹת, שְׁדוֹוקָא בָּאוֹפָן וְהַ
יָבוֹא לְהַכְּרִתָּת מִצְיאֹת הַקְבָּחָה.

עַל יְדֵי הַקְרָבָנוֹת יִתְקִימּוּ הַתְּשׁוּבָות שְׁל הַתּוֹרָה וְהַקְבָּבָה
וְאַבְרָהָם מג אמר לפני הקדוש ברוך הוא
בְּכָרִית בֵּין הַבְּחִרִים, שָׁמָא יִשְׂרָאֵל יְחִיטָאוּ
לְפִנֵּיךְ, וְגַם יְבָטְלָוּ עָצָם מִן הַתּוֹרָה וְלֹא
יַעֲסְקּוּ בָה, וְלֹא יַזְכּוּ לְכָךְ שְׁהָמָאוֹר שְׁבָתוֹרָה
יְחִיזְרוּ לְמוֹטוֹב, וְמַתְהַזֵּךְ כֵּךְ לֹא יִכְרִירּוּ אֶת
מִצְיאֹת הַבּוֹרָא, וְלֹא יְחִזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְעַל
כֵן שָׁמָא תַּעֲשֵׂה לְהָם - וְתַעֲנִישָׂם בְּדוֹר
הַמּוּבָּל וּבְדוֹר הַפְּלָגָה, בְּלֹוּמָר, שְׁמָא תַּעֲשָׂה
לָהֶם בְּתִשׁוּבָת הַחֲכָמָה - שְׁחוּטָא תַּרְדֵּף
רַעֲתָה, וְכְתִשׁוּבָת הַגּוֹאָה, שְׁהָנָפֵשׁ הַחוּטָא
הִיא תָמֹת, שְׁדוֹר הַמּוּבָּל מַתוֹ מִחְמָת
עוֹנוֹתֵיהם, וּנְתַקְיִים בְּהַמִּפְסּוֹק 'הַנְּפָשָׁ'

מוּעִילָה נִמְיָה לְאָדָם שְׁהָמָאוֹר שְׁבָה יְחִיזְרוּ לְמוֹטוֹב.
מַג. פִּירוֹשׁ, אֵין סְתִירָה בֵין הַגָּמָרָא בְּמִנְחָות הַגָּמָרָא
בְּתִ העִנְיתָ, לְפִי שְׁבָמְנָהוֹת מְדוּבָר בְּמִי שְׁעַסְקָבָת בְּתִוְרָה,
וְאַיְלוֹ בְּתִ העִנְיתָה תְּחִדְשָׁה שָׁאָף אֵין עַסְקָבָת בְּתִוְרָה,
יש לו כְּפָרָה עַל יְדֵי קְרִיאַת פְּרָשָׁת הַקְרָבָנוֹת.
מַד. זַיְל הַמְּאַיִיר (מַגִּילָה שֵׁם ד"ה ר"ח), וְכַשְּׁאַין
קְרָבָנוֹת, זַכְירָתָן עֲוָלה לְנוּ בְּמִקְוֹם הַקְרָבָנוֹן, שְׁלָא
הַקְרָבָנוֹן מְכֹפֵר, אֶלָּא הַתִּשׁוּבָה הַבָּא בְּסַבְתוֹן, וְהַרִּי אֶפְ

שִׁיּוֹדוֹ עַל מִצְיאוֹת הֵה, עֲשָׂה קָרְבָּן, וְאָמַר
זַיְתָנוּ לָנוּ שְׁנִים פָּרִים' (מלכים א י, כג), וְאֹנוֹ
עַנוּ בְּלַ הָעָם וְאָמְרוּ 'ה' הוּא
הָאֱלֹהִים'.

תִּינְחָ וּכְוָ', בָּזְמַן שָׁאיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי
תִּקְנַתִּי לָהֶם סְדָר וּכְוָ'.

**וְזֹהוּ הַطָּעם שְׁבָשָׁחוּ פּוֹפְּרִים בַּעֲקָר
בִּימֵי אַלְיהָוָה, בְּרִי לְהַחְזִירָן לְמִיטָּב**

זֶרַע שְׁמִישׁוֹן הַמְּבוֹאָר

קרבונו של אליו בירור ממציאתו של הקב"ה
ומה שכחובנו, שעל ידי הקרבן חווית
החוותא להכיר במציאות הקב"ה, זהו
הטעם, שבשחו ישראל בופרים בעקר -
באמונה בהקב"ה, ולא הכירו במציאות
הקב"ה, אלא הלכו אחרי העבודה זהה
של הבועל, בימי אליהו הנביא, או בdry
להחזרין לישראאל למושב - בדרך הטובה,
שִׁיּוֹדוֹ עַל מִצְיאוֹת הֵה, ולא יעבדו עוד
עבודה זהה, עֲשָׂה אלְהוֹ קָרְבָּן להקב"ה
בהר הכרמל, ואמר לישראאל זייתנו לנו
שְׁנִים פָּרִים' (מלכים א י, כג^ט), או אחרי
שהקרביב אליו את קרבונו, והעם ראו איך
שידודה אש מן השמים ונתקבל קרבונו, ענו
בְּלַ הָעָם וְאָמְרוּ (שם פסוק לט^{טט} 'ה' הוּא
הָאֱלֹהִים', לפי שעל ידי הקרבן, הגיעו

шибיא קרבן ויתכפר לו, וגם עצת הקב"ה
עצמו, שיעשה תשובה ויתכפר לו, ועל ידי
זה יחרזו ניצוצות הקודשה למקומן.

גם הקירהה בסדר הקרבנות נחשבת כהקרבת קרבנות
ועל כך אמר אברהם להקב"ה, תיינה ובי'
- נוח הדבר להבינו, בזמן שבית המקדש
קיים ומקרים שם את הקרבנות, אבל בזמנם
שָׁאיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, ולא יוכל להקרב
קרבנות, מה תהא עליהם, ואיך יתכפרו שלא
יעניםם הקב"ה. והשיב לו הקב"ה, בבר
תקנתי לָהֶם סְדָר וּבֵי קְרָבָנוֹת, בזמן שקוודאי
בחן לפני, מעלה אני עליהם כאילו הקרבבים
לפני, ואני מוחל להם על כל עונותיהם,
שקריאת סדר הקרבנות החשובה לפני הקב"ה
כהקרבת הקרבנות עצמן, וגם על ידם
מתקרב האדם להקב"ה^{טט}.

ציוונים ומקורות

הנבואה שתרדוף רעה וימתו ח"ז. והקב"ה השיב
שלא יעשה כעטם, אלא רק בעצת התורה שיביאו
קרבן, או שייראו בפרשיות הקרבנות, ומילא
תתקיים בזה גם עצת הקב"ה עצמו שישו תשובה,
כיוון שציריך תשובה עם הקרבן. מה, לשון
הפסוק, זייתנו לנו שְׁנִים פָּרִים ויבחרו להם הפה
האחד וינתקחו וישימו על העצים וASH לא ישימו
ואני אעשָׂה את הפה האחד ונתחייב על העצים ואש לא
ASHים'. והינוי שפר אחד היה לנכאי הבעל שיריכם,
והפר השני הקרביב אליו להקב"ה. ובמהשך הפרק
שם, מסופר איך שלקרבן של הבועל לא ירדה אש,
ואילו בקרבנו של אליו להקב"ה ירדה אש מן
השמיים ונתקבל הקרבן, ומכך נוכחו העם שה' הוא
האלוקים וחוויתו בתשובה. מט. לשון הפסוק,
זִיְרָא בְּלַ הָעָם וַיַּפְלֹעַ עַל פְּנֵיכֶם וְאָמְרוּ 'ה' הוּא

מג.لاقורה כוונת רבינו היא, שכמו שבקרבנות ממש
בודאי המקrieb יעשה גם כן תשובה, כך גם בקריאת
פרשת הקרבנות, המבוקש הוא שעם קריית הפרשיות
יחזרו גם בתשובה, ויתקימו שתי העצות, של התורה
על הקרבנות, ושל הקב"ה על התשובה. ונראה
מדברי רבנו, שהיא שקרואים בפרשת הקרבנות, אין
נחשב על ידי כך שעוסקים בתורה, ושמה מאור
שבתורה יחויזם למוטב, והינוי כמו שנתבאר,
שדווקא העסוק בתורה בשלימות מביא להכרה
במציאות הקב"ה. אלא שקריית סדר הקרבנות יש
בכוחה להועיל לחוטא לקרבו אל הקב"ה. וראה סוף
דברי רבינו להלן, שעל ידי קריית סדר הקרבנות
יחזרו לעסוק בתורה. היוציא מדברי רבינו,
ש אברהם אבינו חשב שמא אם ישראל יחתאו ויבטלו
מן התורה, הקב"ה יעשה עם בעצת החכמה וכעצת

אֲלֹא שְׁבִינוּ שְׁחַטָּאוֹ, הוּא סִימֵן שְׁבָטָלוֹ
הַתּוֹרָה, וְתַקְוֹן שְׁלָהֶם הוּא
לְלִמּוֹד סִכְרָר הַקְרָבָנוֹת, בְּרוּ לְשׁוֹב אֶל הָ/
וְלַחוֹר וְלַעֲסָק בְּתוֹרָה.

וְאַיִן הַכִּי נֶמֶי, שָׁאָם לֹא הִי מַכְתִּילִים
הַתּוֹרָה, לֹא הִי חֻזְטָאִים, שַׁהְתּוֹרָה
מְגַנְּנָא וּמְצַלָּא (סוטה כא, א). וְזֹהוּ מָה שָׁאָמֵר
רְبָא, בֶּל הַעֲסָק בְּתוֹרָה אַיִן צָרִיךְ וּבוּ.

זָרָע שְׁמִישׁוֹן הַמְבוֹאָר

אַיִן צָרִיךְ וּבוּ לֹא עוֹלָה וְלֹא מְנַחָה וְלֹא
חַטָּאת וְלֹא אֶשְׁם, לְפִי שְׂכוֹת הַתּוֹרָה תָּגֵן
עַלְיוֹן שְׁלָא יְחַטָּא, וְלֹא יִצְטַרֵּךְ לְהַבְיאָ קָרְבָּן^ט.
אֲלֹא שְׁבִינוּ שְׁחַטָּאוֹ, הוּא סִימֵן שְׁבָטָלוֹ
הַתּוֹבְטָלוֹ מְלִימֹוד הַתּוֹרָה, וְלֹכֶן הַתְּקֹון
שְׁלָהֶם הוּא לְלִמּוֹד סִכְרָר הַקְרָבָנוֹת, בְּרוּ לְשׁוֹב
אֶל הָ/
וְלַחוֹר וְלַעֲסָק בְּתוֹרָה^ט, שְׁבָכוֹת
הַמְאוֹר שְׁבָה לֹא יְשׁוּבוּ לְחַטָּאוֹ שׁוּב^ט.

ישראל שׁוֹב לְהַכִּיר בְּמִצְיאוֹת הַקְבָּ"ה,
וְחַזְרוּ בְּתִשׁוֹבָה?

וְאַיִן הַכִּי נֶמֶי, שָׁאָם לֹא הִי מַכְתִּילִים
מְלִימֹוד הַתּוֹרָה, לֹא הִי חֻזְטָאִים מִתְחִילָה
כָּלְלָ, מִפְנֵי שַׁהְתּוֹרָה^ט מְגַנְּנָא - מְגִינָה עַל
הַלְּמֹדָה שֶׁלֹּא יְחַטְּיאָנוּ הַיצֹּר הַרְעָ, וּמְצַלָּא -
וְהִיא מְצִילָה אֶת הַלְּמֹדָה מִן הַפּוֹרֻעָנוֹת (סוטה
כא, א). וְזֹהוּ מָה שָׁאָמֵר רְבָא, בֶּל הַעֲסָק בְּתוֹרָה

צִוְנִים וּמִקְוּרוֹת

ג. קָצַת מִשְׁמָעָ מִדְבָּרִי רַבִּינוּ כָּאן, שָׁאמְנָן הַקְרָבָנוֹת
מִבְּאִים לִידֵי הַכְּרָה בְּמִצְיאוֹת הַבּוֹרָא, אֶיךָ עַדְיַין לֹא
נִגְמַר כָּל הַבִּירוּר עַל יְדֵי הַקְרָבָנוֹת. אֶלָּא שָׁעַל יְדֵי
הַקְרָבָנוֹת מִזְדְּקָה הַחֲוֹטָא, וְעַל יְדֵי כֵן הַוָּא יִכְלֹל לְחַזְור
וְלַעֲסָוק בְּתוֹרָה, וְאוֹהֵם אָמָר שְׁבָתוֹרָה יִן עַלְיוֹן שְׁלָא
יְחַטָּא עוֹד. נֶה. תִּמְצִית הַדְּרוֹשׁ: א. בֵין מָה
שָׁאמְרוּ שְׁהַעוֹלָם מַתְקִים עַל הַמִּעְמָרוֹת' [סִדר
הַקְרָבָנוֹת], וּבֵין מָה שָׁאמְרוּ שְׁהָוָא מַתְקִים עַל הַתּוֹרָה
[מִהְפְּסָוק 'אָמֵן לְאַבְרִיתִי']. שְׁנִיהם אָמֵת, שְׁהַעוֹלָם
מַתְקִים עַל הַתּוֹרָה, מִתּוֹךְ שְׁהָיָא גִּילָתָה שְׁהַקְרָבָנוֹת
מִכְפְּרִים. ב. דָבְרֵי רַבָּא בְּמִנְחָות, שְׁהַעֲסָוק בְּתוֹרָה אַיִן
צָרֵיךְ לֹא עוֹלָה וְלֹא חַטָּאת, הַיְינוּ כְּשָׁהָא בְּשִׁלְמוֹת
וּבְכָל הַלְבָב, מְשׁוּם שְׁהָמָרָה שְׁבָה מְחוֹזֵר לְמוֹטוֹב. וּמָה
שָׁאמֵר הַקְבָּ"ה לְאַבְרָהָם שְׁהָמָרָה שְׁבָה מְחוֹזֵר לְמוֹטוֹב.
בְּפִרְשָׁוֹת הַקְרָבָנוֹת יִכְפְּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, הַיְינוּ כְּשָׁאַיִן
עֲוֹסְקִים בְּתוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת, וּמַתְכִּיפִים הַחֲתָאים רַק
בְּקָרְבָּנוֹת, אוּ בְּקָרְיָת פְּרָשָׁת הַקְרָבָנוֹת. ג. עַל הַשְּׁאַלָה
'חֻזְטָא מָה עֲנָשָׂו', הַשִּׁיבוֹן הַחֲכָמָה, הַנְּבוֹאָה וְהַתּוֹרָה
וְהַקְבָּ"ה, כֵּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. הַחֲכָמָה תְּבַעַה
לְהַעֲנִישׁ עַל סִתְמַת הַחֲכָמָה וְשִׁכְחַת הַתּוֹרָה שְׁמַחְמָת
הַחֲטָא. הַנְּבוֹאָה תְּבַעַה לְהַעֲנִישׁ עַל הַסְּרוֹן רוח הַקוֹדֶשׁ
שְׁמַחְמָת הַחֲטָא. הַתּוֹרָה מִיעִצָּת לְהַבְיאָ הַקְרָבָנוֹת
שְׁנַחֲדְרוּ בְּתוֹרָה. וְהַקְבָּ"ה חִידְשָׁ שְׁמָם בְּתִשׁוֹבָה
מַתְכִּפֵּר, לְפִי שְׁהָוָא חַפֵּץ לְהַצִּדְיק, וּרְוֹצָה לְקַבֵּץ אֶת

הַאֱלֹקִים הָ/
הַקְבָּ"ה קָאָלְקִים^ט. ג. בְּפִשְׁטוֹת נָרָא
מִהַפְּסָוקִים, שָׁמָה שָׁגָרָם לָעֵם לְחַזְור בְּתִשׁוֹבָה, הָיָה
מִשְׁרָדָה אֲשֶׁר מִן הַשָּׁמִים לְקַרְבָּנוֹ שֶׁל אֲלֵיהָוּ, וְלֹא
לְקַרְבָּנוֹ שֶׁל הַכְּבָעָל. וּבְנִיאָוּ מַחְדָשׁ, שָׁגָם עַצְם
הַקְרָבָן שֶׁהַבָּא אֲלֵיהָוּ, סִיעֵל הַחַזְרָתָה הַכְּרָתָה מִצְיאָתוֹ
שֶׁל הַקְבָּ"ה אֲלֵיהָוּ. נֶה. לְשׁוֹן הַגְּמָרָא, אָמֵר
רְבָא יוֹסֵף, מַצְוָה בְּעִידָנָא דַעֲסִיק בָּה, מְגַנָּא וּמְצַלָּא.
בְּעִידָנָא דָלָא דַעֲסִיק בָּה, וּבְנִיאָוּ מַגְנָא אֲצּוֹלֵי לֹא מְצַלָּא,
תוֹרָה בֵין בְּעִידָנָא דַעֲסִיק בָּה וּבְנִיאָוּ מַעֲתָה דַעֲסִיק
בָּה, מְגַנָּא וּמְצַלָּא, מַתְקִיף לְהָרְבָא, אֶלָּא מַעֲתָה דַעֲסִיק
וְאַחֲתוֹפֵל מֵי לֹא עֲסִיק בְּתוֹרָה, אָמַאי לֹא הַגִּינָה
עַלְיוֹהָ. אֶלָּא אָמֵר רְבָא, תּוֹרָה בְּעִידָנָא דַעֲסִיק בָּה
מְגַנָּא וּמְצַלָּא, בְּעִידָנָא דָלָא דַעֲסִיק בָּה, אָגּוֹנִי מְגַנָּא אֲצּוֹלֵי
בָּה, מְגַנָּא וּמְצַלָּא, בְּעִידָנָא דָלָא דַעֲסִיק בָּה, אָגּוֹנִי מְגַנָּא
אֲצּוֹלֵי לֹא מְצַלָּא. מַצְוָה בֵין בְּעִידָנָא דַעֲסִיק בָּה בֵין
בְּעִידָנָא דָלָא דַעֲסִיק בָּה, אָגּוֹנִי מְגַנָּא אֲצּוֹלֵי לֹא מְצַלָּא.
גַּבְּ. אָגּוֹנִי מְבָאָר בְּדָבְרֵי רַבִּינוּ, שָׁמָה שָׁאָמֵר רַבָּא כֵּל
הַעֲסָוק בְּתוֹרָה אַיִן צָרִיךְ וּכוּ, הַיְינוּ לְפִי שְׁהַתּוֹרָה
מְגִינָה עַלְיוֹן יִבְאָ לְיִדְיָה חֲטָא. וְכֵךְ פִּירְשׁ מַהְרָשָׁ"א
(ח"א מַחְנוֹת שֶׁם ד"ה מ"ד). וּקְצַת צ"ע, שְׁמַדְבָּר
רַבִּינוּ לְעַל מִשְׁמָעָ, שָׁגָם אֲחָרֵי שְׁחַטָּאוֹ, אָם הָוָא עֲסִיק
בְּתוֹרָה מַתְכִּפֵּר לוּ בְבַכְךָ. וְאָוְלִי יִשְׁלַׁמְרָן, שָׁאַיִן
הַכִּי נֶמֶי, שִׁישָׁ בְּתוֹרָה שְׁתִי הַכּוֹחוֹה, הַאֲחָת שְׁמַצְלָה
הָאתָה
הָאָדָם שֶׁלֹּא יִבְאָ לְיִדְיָה חֲטָא, הַשְׁנִי, שָׁאַיִן אָם נְכַשֵּׁל
בְּחַטָּא, הַמְאוֹר שְׁבָתוֹרָה מַחְזִירָתוֹ לְמוֹטוֹב.

ציוונים ומקורות

הניצוחות שלו. ד. תכלית הקרבנות, לבור מציאתו בקרבנות וכחובתה. ג. אליהו הקדיב קרבן בהר הכרמל, יתברך. ה. אברהם חחש, שמא אם ישראלי יחתאו, כדי להחזיר לעם את הבירור במציאות הקב"ה. הקב"ה יענישם בעצת החכמה והנבואה. והקב"ה

הודעה משמחת

לקראת חודשי הקיץ ניתן להציג את הספר הראשון שהיבר רבנו ספר 'תולדות שמשון' על פרקי אבות שיצא לאור, בהוצאה חדשה ומפוארת אותיות גדולות מאירות עינים, מנוקד עם ציוני מראוי המיקומות ותרגומים מאמרי חז"ל והזהורה מארכמית לשון הקודש.

לפרטים: ארץ ישראל 500-80-80-05271 02-66450

ארה"ב 347-496-5657

יעקב הצעיר בחזיות הספרים

לוד ברוּת זרע שמשון

רואה ליהבין יותר?!
מעוניין לשטיע ווארט קולע!
בענייני הפרשה?!
ריעון קער ונפלא בעניינים אחרים?!
שיעור חיציע על דרוש שלים!?

בלשון הקודש * באידיש
באנגלית * בצרפתית

קָול זֶרַע שְׁמַשׁוֹן

ארץ ישראל
02-80-80-600

ארה"ב
716-229-4808

לונדון
0333-300-2515

здание חדש!

דָקּוֹת עַם זֶרַע שְׁמַשׁוֹן
לעכרים 130 * לאידיש 230 * לאנגלית 330

חדש!
הופיג' חנילס "זרע שמשון"
לפריטים:
ארץ ישראל

**02-80-80-500
052-71-66450**

ארה"ב
347-496-5657

